

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2010 rd

Regeringens proposition om godkännande av protokollet om ändring av protokollet om övergångsbestämmelser, fogat till fördraget om Europeiska Unionen, fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska Atomenergigemenskapen, och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 14 september 2010 en proposition om godkännande av protokollet om ändring av protokollet om övergångsbestämmelser, fogat till fördraget om Europeiska Unionen, fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska Atomenergigemenskapen, och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmel-

ser i protokollet som hör till området för lagstiftningen (RP 121/2010 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Maria Guseff, utrikesminister.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Antalet platser i Europaparlamentet har i Lissabonfördraget lagts fast vid max 751. Enligt protokoll (nr 36) om övergångsbestämmelser som fogats till fördragen skulle Europeiska rådet i god tid före 2009 års val till Europaparlamentet anta ett beslut om Europaparlamentets sammansättning enligt artikel 14 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEU). Men valet hölls innan Lissabonfördraget och det till fördraget fogade protokollet om övergångsbestämmel-

ser trädde i kraft. Valresultatet fastställdes följaktligen enligt då gällande fördrag.

Den spanska regeringen lade i december 2009 fram ett initiativ om ändring av fördragen avseende Europaparlamentets sammansättning för att de extra platser som man utifrån den politiska överenskommelse som nåddes i Europeiska rådet i juni 2009 avtalade om för vissa medlemsstater vid förhandlingarna om Lissabonfördraget skulle kunna inrättas redan under valperioden 2009—2014. Europeiska rådet beslutade i december 2009 att i enlighet med artikel 48.3

första stycket i FEU höra Europaparlamentet och kommissionen om de föreslagna ändringarna. Kommissionen tillstyrkte de föreslagna ändringarna den 28 april 2010. Den 6 maj 2010 tillstyrkte Europaparlamentet dem och gav också sitt godkännande till Europeiska rådets beslut att inte sammankalla ett konvent, eftersom de föreslagna ändringarnas omfattning inte motiverar detta. En konferens mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar anordnades den 23 juni 2010, då protokollet även undertecknades.

Genom protokollet ändras protokoll nr 36 om övergångsbestämmelser, som utgör en integrerad del av grundfördragen. Övergångsbestämmelserna avser att ge de 12 medlemsstater (Spanien [4], Frankrike, Österrike och Sverige [2], Bulgarien, Italien, Lettland, Malta, Nederländerna, Polen, Slovenien och Förenade kungariket [1]) som skulle ha haft fler ledamöter i Europaparlamentet om Lissabonfördraget hade varit i kraft vid valen till Europaparlamentet i juni 2009 möjlighet att med avvikelse från de gällande bestämmelserna förfoga över och besätta lämpligt antal extra platser. Protokollet befattar sig inte med att Tyskland överskridit sitt maximala antal platser enligt Lissabonfördraget (96) med tre (99) och därmed höjs det totala antalet platser i parlamentet tillfälligt till 754. Förslaget påverkar inte Finlands platsantal eller valförfarandet.

Europeiska rådet kommer att för valperioden 2014—2019 fatta ett nytt särskilt beslut om antalet ledamöter som ska väljas till parlamentet och platsfördelningen mellan samtliga medlemsstater. Rådet är inte då bundet av de extra platser som nu tilldelas vissa medlemsstater. Beslutet

om platsfördelningen för nästa valperiod kommer sannolikt att bygga på den tidigare fördelningen men med invägande av en eventuell unionsutvidgning.

Riksdagens samtycke och behandlingsordning

Riksdagen ska enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänna sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftning. Av grundlagens 94 § följer att riksdagens godkännande krävs för ratificering av ändringsprotokollet, eftersom det sammantagna antalet platser i Europaparlamentet måste betraktas som en sådan betydelsefull konstitutionell fråga som hör till lagstiftningsområdet. Protokollet innehåller inte bestämmelser som rör grundlagen på det sätt som avses i lagens 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. Protokollet kan alltså godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftning i vanlig lagstiftningsordning.

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och motiverad och tillstyrker den utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner protokollet och

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 29 september 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pertti Salolainen /saml
vordf. Markku Laukkanen /cent
medl. Pekka Haavisto /gröna
Antti Kalliomäki /sd
Ilkka Kanerva /saml
Tanja Karpela /cent

Johannes Koskinen /sd
Annika Lapintie /vänst
Elisabeth Naucélér /sv
Aila Paloniemi /cent
Jutta Urpilainen /sd
Ben Zyskowicz /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Olli-Pekka Jalonon.